

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Суми, 23 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

Список використаних джерел

1. Bremer, M., and R. J. Sweeney. 1991. "The reversal of large stock price decreases". *Journal of Finance* 46, 747-754.
2. Caporale, Guglielmo Maria and Gil-Alana, Luis and Plastun, Alex (2017), Short-term Price Overreactions: Identification, Testing, Exploitation, Computational Economics. <http://dx.doi.org/10.1007/s10614-017-9651-2>
3. Jegadeesh, N., and S. Titman. 1993. "Returns to Buying Winners and Selling Losers: Implications for Stock Market Efficiency." *The Journal of Finance* 48, 65-91.
4. Mynhardt, Ronald Henry, Plastun Alexey The Overreaction Hypothesis: The case of Ukrainian stock market / Ronald Henry Mynhardt, Alexey Plastun // *Corporate Ownership and Control* Volume 11, Issue 1, Fall 2013 (continued 4). – p. 406-423
5. Прогнозування фінансових ринків: сучасні концепції та нові підходи: монографія / О.Л. Пластун. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2014. – 401 с.

УДК 336.226.233

Рекуненко Ігор Іванович,

д.е.н., професор,

Чорна Світлана Вікторівна,

студентка,

Сумський державний університет, м. Суми

ПРОБЛЕМИ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ

Страховання – це досить цікава та необхідна сфера в економіці, що з кожним днем все більше розвивається і набирає обертів. В Україні також існує ринок страхування

як окремий сектор інфраструктури економіки, але на сьогоднішній день він набагато відстає від ринків страхування провідних країн світу. Тому у даному контексті, актуальності набуває питання, що ж саме заважає, або чого не вистачає для більш ефективного розвитку вітчизняного страхового ринку.

Хоча в Україні функціонує достатня кількість страховиків, які надають послуги на страховому ринку (станом на 30.06.2017 зафіксовано 300 страхових компаній), все одно спостерігається картина незрілого страхового ринку. На думку В. М. Фурмана, основною причиною нерозвиненості страхового ринку є недосконалість страхового менеджменту (управління) [5]. Саме ця проблема і присутня страховому ринку нашої країни. Але чи можна стверджувати, що у нас зовсім відсутні засоби управління страховою діяльністю, чи можливо існують окремі проблеми в даному аспекті? Яким же чином в Україні здійснюється нагляд та регулювання ринку страхування?

Основне регулювання страхового ринку в нашій країні, як і всі інші види людської діяльності, намагається здійснювати на контролювати держава. Звичайно, організовуючи інтереси страховиків, населення та в цілому економіки, держава не може знаходитися осторонь. Страхування є об'єктом контролю з боку державних органів, починаючи ще з XV-XVI століття [1]. Тому ми не можемо стверджувати, що страховому ринку не потрібне державне регулювання. Перш за все, держава має контролювати оподаткування цього виду діяльності, оскільки страхування – це досить прибутковий вид бізнесу. По-друге, державними органами повинні регулюватися необхідні мінімальні резерви для страховиків, адже гроші за страхову послугу надаються зараз, а подія може настати ще не в близькому майбутньому і несподівано, але

страхова компанія повинна мати суму для виплати. Крім того, страховий ринок має достатньо великі інвестиційні можливості для розвитку економіки, в яких зацікавлена держава.

Державний нагляд за страховою діяльністю здійснюють з метою дотримання певних вимог законодавства України про страхування, забезпечення більш ефективного розвитку страхових послуг, захисту інтересів страхувальників і запобіганню неплатоспроможності страховиків [4]. Фактично, на практиці спостерігається картина державного регулювання страхового ринку, що полягає у здійсненні заходів лише, щодо фінансового оздоровлення страховиків та забезпечення виходу з ринку тих компаній, які не мають можливості в близькому майбутньому покращити своє становище. Але цього не достатньо.

Сьогодні головним регулятором страхового ринку України виступає Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, яка у межах, визначених законодавством здійснює нагляд та контроль за страховою діяльністю в країні, надає рекомендації та слідкує за дотриманням вимог страховими компаніями. Вона встановлює чіткі вимоги до платоспроможності страховиків (розміру статутного капіталу, кількості, порядку формування, нормам відрахування та порядку розміщення страхових та вільних резервів). Також державне регулювання гарантує захист інтересів страхових компаній, а також забезпечує умови вільної конкуренції в здійсненні страхової діяльності [2].

Ще одним регулятором на страховому ринку виступають самі ж учасники ринку, які об'єднуються в саморегульовані організації з метою захисту інтересів своїх членів та інших учасників ринку страхових послуг. Світовий досвід свідчить, що страховий ринок ефективно

розвивається тоді, коли враховується принцип оптимальності державного регулювання. Він полягає в тому, що держава регулює діяльність учасників ринку лише у випадках, коли це абсолютно необхідно, а в інших – вона делегує частину своїх повноважень професійним учасникам ринку, які об'єднуються у саморегулюючу організацію. Даний принцип влади офіційно закріплений в правовій системі Європейського Союзу. Державні рішення посідають верхню ланку, а наближені до ринку учасники стають нижчою.

Особлива роль в Україні відводиться Лізі страхових організацій України, яка діє уже протягом 25 років та сприяла розвитку всіх видів страхування на ринку. Завдяки спільній роботі всіх учасників ринку, було прийнято ряд важливих законів і нормативних рішень, які діють і зараз – це Закон України «Про страхування», Закон «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності», а також законопроект про держпідтримку в агросекторі. Але це було близько десяти років назад, а за останні роки в страховому бізнесі нічого нового з законодавчих актів не було прийнято, що істотно могло б вплинути на його розвиток.

В Україні присутня діяльність саморегулюючих організацій, але на жаль вона недостатньо розвинена, а принцип розмежування повноважень досі не діє, хоча функціонування такої структури може стати ефективним для подальшого розвитку страхової сфери країни і саме саморегулюючі організації можуть бути базою для рівноправного соціального партнерства між бізнесом і владою.

Ринок страхування в Україні уже пройшов етап становлення і зараз знаходиться у фазі активного зростання, але його стримує недосконале законодавство, неефективні та вибіркові правила державного регулювання

і відсутність комплексного підходу до їх вирішення. Необхідно скоординувати дії на подолання проблеми з організації та управління, адже розвиток країни неабияк залежить від того, як у ній організовано страхову діяльність. Ми вважаємо, що Україні слід використовувати європейський досвід, та досвід тих країн, де наявність саморегулюючих організацій є домінуючим фактором у формуванні громадянського суспільства і розвинутого бізнесу.

Список використаних джерел

1. Бабенко В. Канали розподілу страхових послуг у промислово розвинутих країнах / В. Бабенко // Економіка України. – 2006. – № 7. – С.82 – 87.
2. Закон України «Про внесення змін та доповнень до Закону України «Про страхування» // Голос України. – 14 жовтня. – 2002.
3. Підсумки діяльності страхових компаній за I півріччя 2017 року [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://forinsurer.com/files/file00621.pdf> – 17.11.2017 – Назва з екрану
4. Плиса В. Й. Страхування: навчальний посібник / В. Й. Плиса // – К.: Каравела, 2005. – 392 с.
5. Фурман В. Страхування та його роль в соціально-економічних процесах / Фурман В. // Фінанси України. – 2005. – № 8. – С. 145-152.